

en Undtagelse. Det er virkelig sandt, hvad jeg har sagt; jeg har selv været tilstede flere Gange i det engelske Parlament, og veed, at det er en Undtagelse, at man finder Embedsmand der. Jeg troer endog, at man ikke skal kunne paavise, at der er nogen Embedsmand i Parlamentet, undtagen de, som høre til Ministeriet. Det er virkelig Forholdet, men tvøvrigt skal jeg ikke lægge nogen Hindring i Veien, som kunde forhale Afstemningen, og jeg skal erklære, at, dersom Paragraphen, som den staaer i Regjeringens Udkast, bliver antaget, frasalder jeg mit Forslag.

Premierministeren: De Forslag, som under nærværende Afsnit af Grundloven ere gjorte fra Udvælgelsens Side, ere for største Delen enten Følgen af de tidligere Afstemninger eller og kun Redaktionsforandringer. Jeg skal derfor ikke opholde mig derved; kun hvad Udkastets § 34 angaaer, kan jeg ikke Andet end udtale, at Regjeringsudkastet bør blive, som det er. Jeg troer, at det, at Embedsmændene skulde være berettigede til uden Regjeringens Samtykke at tage Sæde i Rigsdagen, hvor de meget ofte komme i Conflict med Regjeringen, ikke er passende, og at det gjør en Forandring i det naturlige Forhold, som skulde være tilstede mellem Regjeringen og Embedsmændene, forsaavidt som de der træde op imod den. Det er forresten ikke den eneste Grund, Regjeringen har til at ville gjøre Embedsmændenes Valg afhængigt af dens Samtykke, men der er jo ogsaa den meget naturlige Grund, at Embedsmændene ikke have Ret til at forlade deres Embedssteder, for at beskæftige sig med Noget, hvortil de ikke ere kaldede. Man siger vel, at Staten kan afskedige Embedsmænd, men efter vore Love kan man ordentligviis ikke afskedige Embedsmænd uden med Pension, og altsaa er den Berettigelse, som Embedsmændene have, af en anden Betskaffen end i andre Stater. Den ærede Ordfører har sagt, at Embedsmændene heri Landet ikke kunne som i andre Lande forlange deres Afsted, naar de ville, men det beroer paa, om Regjeringen vil give den. Jeg troer nu ikke, at der i den Henseende finder en saa stor Forskjel Sted mellem, hvad der gjælder her og i andre Lande. Om den end finder Sted i Begrebet, finder den ikke Sted i Virkeligheden;

thi det, som gjør, at Embedsmanden ikke er saa villig til at søge sin Afsted, navnlig for at tage Sæde i Rigsdagen, er, at han derved vilde miste sit Embeds Fordeel, fordi han, naar han selv begjærer sin Afsted, vil faae den uden Pension, naar han ikke er i det Tilfælde, at han er pensionsberettiget paa Grund af Alder og Svagelighed. Men dersom Embedsmanden vil begjære sin Afsted, troer jeg ikke, at der let vil møde nogen Vanskelighed derfor fra Regjeringens Side. Det er dog vist, at man i alle andre Stater finder det høist forunderligt, hvorledes Embedsmændene kunne i en Stat træde op mod Regjeringen og udøve den stærkeste Opposition derimod. Jeg troer, det er et Beviis paa Regjeringens særdeles Liberalitet, at det i en ganske ualmindelig Grad er blevet taalt her. Det er jo bekjendt, at i Provindsstaterne udgjorde Embedsmændene den meest betydelige Deel af Oppositionen; men man har her ikke et eneste Exempel og i Hertugdømmerne kun ganske enkelte paa, at der er blevet nægtet en Embedsmand, om hvilken man meget vel vidste, at han vilde gjøre Opposition, Tilfælde til at møde, og ligeledes har Regjeringen, efterat vi have faaet vor nærværende Forsfatning, saagodt som aldrig eller dog meget sjældent benyttet sig af de Midler, den kunde have til at forhindre en Embedsmands Møde, som Rigsdagsmand, navnlig gjøre Fordringer til ham med Hensyn til Maaden, hvorpaa han skulde lade sit Embede bestyre i Fraværelse, som han ikke var istand til at opfylde, og som nødte ham til at vælge mellem Afstedgælselse eller at give Slip paa sit Sæde i Rigsdagen. Enkelte Tilfælde er der jo, hvor Regjeringen har fundet det nødvendigt at gjøre Fordringer, som Embedsmanden ikke har villet paatage sig at tilfredsstille med Hensyn til Embedets Bestyrelse, men det er en særdeles Sjældenhed, og jeg troer ikke, man kan sige, at Regjeringen i denne Henseende har gjort vidtdivergerende Fordringer. Jeg maa saaledes, uden at indlade mig vidtlostigt paa Spørgsmaalet, overlade det til Thingets Afstemning.

Ordføreren: Jeg skylder at henlede Opmærksomheden paa Ordføreren. Den ærede Ministers Udtalelse gaaer ud paa, at